

SUOMEN SUURLÄHETYSTÖ, MOSKOVA

Talosuutisia Moskovasta 1-14.4.2010:

- Korkotaso ja inflaatio ovat historiallisen alhaisella tasolla.
- Ulkomaiset suorat sijoitukset puolittuivat viime vuonna.
- Valtio aloitti kansainvälisen varainhankinnan markkinoinnin eli "road show'n".
- Ensimmäinen uusi sellutehdas 30 vuoteen rakennetaan Irkutskin alueelle.
- Itsenäisten maakaasuntuottajien pääsy Venäjän kaasuputkiverkostoon taas keskustelussa.
- Venäjän öljyntuotanto jatkuu ennätystasolla.
- TeliaSoneran ja Alfa Groupin yhteistyösuunnitelmien tielle uusia esteitä.
- Talouskehitysministeriö julkaisi vuoteen 2013 ulottuvan tulli- ja tariffipolitiikan luonnoksen.

VUODET 2006–2009 ja ENNUSTE 2010

	2006	2007	2008	2009	2010E
BKT:n kasvu, %	7,7%	8,1%	5,6%	-7,9%	5-6% *
Lähde: Venäjän tilastokeskus (* Ennuste 2010)					
Budjettijäämä/alijäämä, % BKT	8,4%	6,0%	4,8%	-5,9%	-6,8% **
Lähde: Venäjän tilastokeskus (** Budjetti 2010)					
Teollisuustuotanto (muutos %)	6,3%	2,1%	4,8%	-10,8%	5,8 ***
Lähde: Venäjän tilastokeskus, muutos edelliseen vuoteen					
*** 2010 luvut ovat alustavia tietoja 1-3/2010 vs. 1-3/2009					
Kiinteät investoinnit (muutos %)	16,7%	21,1%	9,1%	-17,0%	-8,0 ***
Lähde: Venäjän tilastokeskus, muutos edelliseen vuoteen					
*** 2010 luvut ovat alustavia tietoja 1-2/2010 vs. 1-2/2009					
Ulkomainen velka:		1.1.2010	1.4.2010		
Valtion ulkomainen velka, mrd.\$		29,5	29,1		
Yritysten ja pankkien ulkomainen velka, mrd.\$		426	431		
Lähde: Venäjän valtionvarainministeriö					
Valuuttavaranto 1.4.2010		447 mrd.\$			
Valtion ylijäämärahastojen varat 1.4.2010		142 mrd.\$			
Ruplan kurssi 14.4.2010	39,63 RUB/EUR				
	29,04 RUB/USD				
Raakaöljyn hinta 14.4.2010					
	Urals 83,16 USD/bbl				
	Brent 85,61 USD/bbl				

Talouskehitys ja talouspolitiikka

Budjettivaje supistui ensimmäisen neljänneksen lopulla vaikka julkisen talouden menot ovat kasvaneet. Öljyn hinnan nousu on nostanut federaation budjetin tuloja ja pienentänyt budjettivajetta. Ensimmäisen neljänneksen lopulla budjettivaje oli alustavien tietojen perusteella -3,2 %, kun sen arvioitu taso koko vuoden budjetissa on -6,8 %. Valtionvarainministeriö ennustaa edelleen, että koko vuoden budjettivaje olisi 7 prosentin tasolla, vaikka öljyn hinta onkin selvästi yli budjetoidun tason. Julkisen talouden menot ovat kuitenkin kasvaneet. Federaation budjettimenot kasvoivat ensimmäisen vuosineljänneksen aikana suhteessa tuottoihin noin 3 prosenttiyksikköä verrattuna edellisvuoteen. Budjetin menot ovat 10 vuoden aikana jopa nelinkertaistuneet, kun taas tulot ovat samalla ajanjaksolla kolminkertaistuneet. **Noin puolet valtion budjetin tuloista muodostuu öljyn ja kaasun vientitullien ja verojen tuloista.** Tämä tekee budjetista hyvin suhdanneherkän. Valtion budjetti vuodelle 2010 oli laskettu keskimääräisellä öljyn hinnalla 58 USD

barreilta, kun nykyinen barellihinta on yli 80 USD. Samalla ruplan kurssi on kuitenkin vahvistunut, mikä osittain syö öljyn hinnan nousun tuomat edut. Eri arvioiden mukaan budjetti pysyy tasapainossa, jos öljyn hinta pysyy 80–90 dollarin tasolla. **Valtionvarainministeriö on vaatinut julkisten menojen leikkaamista** 20 prosentilla vuoteen 2015 mennessä ja menojen jäädyttämistä seuraaviksi 10 vuodeksi. Ministeriön ennusteen mukaan federaation budjetti tulee olemaan alijäämäinen seuraavat viisi vuotta.

Venäjä aloitti kansainvälisen varainhankinnan ”road show’n”. Venäjän valtion on tarkoitus laskea liikkeelle joukkovelkakirjoja euroalueelle budjettivajeen kattamiseksi. Budjetissa on varauduttu jopa 17,8 miljardin USD:n varainhankintaan, mutta tässä vaiheessa arvioidaan, että ensimmäinen kierros olisi 3-5 miljardin USD:n suuruinen. Markkinoilla on suuret odotukset, sillä kyseessä ovat ensimmäiset Venäjän valtion joukkovelkakirjat euromarkkinoilla sitten vuoden 1998.

Kuluttajaluottamus on vahvistunut. Venäjän tilastokeskuksen mukaan kuluttajaluottamus nousi vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana 10 prosenttiyksikköä verrattuna edelliseen neljännekseen. Eryityisesti makrotalouden kasvu-odotukset ovat parantuneet. Yli puolet vastanneista on kuitenkin edelleen sitä mieltä, ettei heidän oma taloudellinen tilanteensa merkittävästi parane tulevan vuoden aikana.

Tuotannon näkymät ovat edelleenkin heikot. Tuotanto kasvoi alustavien tietojen mukaan vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana 5,8% verrattuna viime vuoden samaan jaksoon, mutta oli edelleenkin alhaisemmalla tasolla kuin ennen kriisiä. Teollisuuden kasvua indikoiva ostopäällikköiden indeksi (PMI) ei myöskään osoittanut merkkejä käänteestä parempaan. Rakenteellisiin uudistuksiin ei ole ryhdytty, joten teollisuus on edelleen hyvin tehotonta.

Higher School of Economicsin tuoreen tutkimuksen mukaan yksi syy tehottomuuteen on kilpailun puute. Tutkimuksen mukaan noin 20 % venäläisistä teollisuusyrityksistä on edelleenkin sitä mieltä, että varsinaista kilpailua heidän alallaan ei ole. Lisäksi 30 % on sitä mieltä, että kilpailua on ainoastaan venäläisten toimijoiden kanssa. Alle 40 % kaikista vastaajista ilmoitti kilpailevansa sekä venäläisten että ulkomaisten toimijoiden kanssa.

Rupla on vahvistunut vaihtotaseen ylijäämän ansiosta, keskuspankki jatkoi interventioita. Keskuspankin mukaan rupla vahvistui valuuttakoriinsa nähden keskimäärin 7,3 % ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. Suurin syy ruplan vahvistumiseen on vaihtotaseen ylijäämä. Keskuspankki on ensimmäisen neljänneksen aikana pyrkinyt hidastamaan ruplan vahvistumista tukistoin, muttei ole estänyt sitä. Ruplan vahvistuspaineiden arvioidaan edelleenkin jatkuvan, sillä öljyn ja muiden vientituotteiden hinnat ovat lisänneet vaihtotaseen ylijäämää. Lisäksi valtio suunnittelee uusien velkakirjojen liikkeellelaskua, mikä voi lisätä ulkomaisen pääoman virtausta maahan.

Inflaatio on historiallisen alaisella tasolla. Inflaatio on maaliskuun tilastojen mukaan ennätyskellisen alhaisella tasolla; maaliskuussa inflaatio oli keskuspankin mukaan 0,6 % ja vuositasolla 6,5 %. On mahdollista, että inflaatio hidastuu vielä toisenkin vuosineljänneksen aikana, mutta rahan tarjonnan kasvun ja valtion budjettivajeen monetisoinnin takia inflaatio voi myös kiihtyä.

Myös korot ovat historiallisen alhaisella tasolla, keskuspankin jälleenrahoituskorko on alle 9 %, ensimmäisen kerran Venäjän historiassa. Likviditeetin nopea kasvu markkinoilla on johtanut korkotason laskuun. Yhden päivän repoluoton korko oli huhtikuun alussa historiallisen alhaisella tasolla, 5,5 %. Jälleenrahoituskorkoa on alennettu viimeisen vuoden aikana 12 kertaa ja se on tällä hetkellä 8,25 %.

Ulkomaiset suorat sijoitukset puolittuivat viime vuonna. Keskuspankin täsmennettyjen maksutasetietojen mukaan Venäjä sai viime vuonna suoria ulkomaisia sijoituksia vain 39 miljardin dollarin arvosta, kun vuonna 2008 suoria sijoituksia tuli 76 miljardin dollarin edestä. Venäjän hallitus on asettanut tavoitteeksi nostaa suorien sijoitusten määrät seuraavien vuosien aikana.

Yrityskauppojen määrä putosi viime vuonna 42 %. Vuonna 2009 Venäjällä tehtiin 730 yrityskauppaa. Tämä vastasi vuoden 2005–2006 tasoa. Myös yrityskauppojen keskimääräinen arvo putosi alle 100 miljoonaa dollariin, minkä vuoksi yrityskauppojen kokonaisarvo putosi peräti 63 % edellisvuodesta. Yrityskauppojen arvo oli noin 4,5 % suhteessa BKT:hen, mikä oli alhaisin noteeraus viiteen vuoteen.

Velkamarkkinat ovat piristymässä. Yritysluotot eivät ensimmäisen vuosineljänneksen aikana juuri kasvaneet viime vuodesta. Sen sijaan yritykset jatkoivat varainhankintaa joukkovelkakirjamarkkinoiden kautta. Ensimmäisen vuosineljänneksen aikana yritykset laskivat liikkeelle ennätysmäärän uusia velkakirjalainoja (alustavien tietojen mukaan noin 8 miljardin USD:n edestä). Likviditeetin parantumisen odotetaan kuitenkin lisäävän pankkien luotonantoa toisella neljänneksellä.

Luottotappiot rasittivat pankkien tulosta ja taserakennetta. Vanhentuneet lainasaamiset ovat rasittaneet pankkien taserakennetta, ja luottotappiot näkyvät vuosiraporteissa ja ensimmäisen neljänneksen tilinpäätöksissä. Alaskirjatut lainasaamiset muodostivat vuodenvaihteessa noin 8–10 % portfolioista. Tämä on useimpien pankkianalyttikoiden mukaan kuitenkin vain sääntöjen mukainen luottotappiovaraus, todellinen taso on eri arvojen mukaan lähempänä 20 prosenttia. Suurin osa vanhentuneista yrityslainoista on kuitenkin uudelleenstrukturoitu ja tilanne ei muodostune kriittiseksi, jos talous elpyy odotetusti.

Vain yhdeksällä Venäjän alueella on valmius viedä innovaatiokehitystä eteenpäin, ja parhaiten tämä onnistuu Tomskissa, todetaan tuoreessa tutkimuksessa. Tutkimuksessa vertailtiin 68 Venäjän aluetta (kaikkiaan alueita on 83) viiden indikaattorin pohjalta: uusien ideoiden markkinat, innovaatiot, investoinnit, infrastruktuuri sekä aluehallinnon aktiivisuus. Eniten pisteitä tutkimuksessa keräsi Tomskin alue, ja sitä seurasivat Pietari, Tatarstan, Moskova, Permin alue, Samaran alue, Sverdlovskin alue, Voronežin alue ja Moskovon alue. Sen sijaan esimerkiksi Leningradin alueelta innovaatiotoiminnan kehityksen edellytysten todettiin puuttuvan. Tutkimuksen tekivät Infrastruktuuri- ja investointi-instituutti sekä tutkimuslaitos *”Obščestvennoje mnenije”*.

Skolkovon innovaatiokaupunkihankkeen tieteellis-tekniseksi johtajaksi valittiin Nobel-palkittu Zhores Alferov. Venäjän tiedeakatemian jäsen Alferov (s. 1930) sai fysiikan Nobelin vuonna 2000 ja on ollut duuman jäsen vuodesta 1995. Hän edustaa Venäjän kommunistista puoluetta. Alferov tulee johtamaan Skolkovo-hankkeen tieteellis-teknistä neuvostoa yhdessä myöhemmin ulkomailta valittavan toisen henkilön kanssa. Hankkeen pääjohtajaksi on jo aiemmin valittu suurliikemies Viktor Vekselberg. Samaan aikaan presidentti Medvedev on antanut hallitukselle tehtäväksi valmistella nopealla aikataululla suuntaviivat Skolkovon innovaatiokaupungin investointiympäristölle. Skolkovolle kaavaillaan suuria helpotuksia mm. verotuksen ja ulkomaalaisten asiantuntijoiden työ lupien suhteen; myös sen tull- ja tariffipolitiikan suunnitellaan olevan maan yleisiä säännöksiä liberaalimpaa. Hallituksen suunnitelmien tulisi olla valmiita jo toukokuussa.

Teollisuus ja rakentaminen

Tulosparannuksia venäläisiltä teollisuusyhtiöiltä. Maailman suurimpiin kuuluva alumiinintuottaja *RusAl* kertoi tehneensä vuonna 2009 noin 600 miljoonaa euroa voittoa. Vuonna 2008 sen liiketulos oli niukasti tappiollinen. *RusAl* pystyi kääntämään toimintansa voitolliseksi, vaikka sen liikevaihto lähes puoliintui; yhtiön mukaan hyvän tuloksen taustalla olivat tiukka kulujen karsiminen, alumiinin lisääntynyt kysyntä ja etenkin sen *Norilsk Nickel* -omistuksen arvon kaksinkertaistuminen. Myös teräsyhtiöt *MMK* ja *NLMK* raportoivat positiivista tuloksista; *Magnitogorskij metkombinat (MMK)* ja *Novolipetskij metallurgičeskij kombinat (NLMK)* onnistuivat molemmat tekemään vuonna 2009 160–170 miljoonaa euroa voittoa.

Muut venäläiset teräsajat sen sijaan jäivät raskaasti tappiolle: *Severstal*in liiketappio oli yli 700 miljoonaa euroa, *Evrast Groupin* 950 miljoonaa euroa.

Automarkkinan putoaminen pysähtymässä? Maaliskuussa autoja myytiin enää 7 % vähemmän kuin vuotta aiemmin; näin positiivisia lukuja automarkkinoilta ei talouskriisin alun jälkeen ole kuultu. Tammi–maaliskuun automyynti oli 25 % pienempää kuin edellisvuonna. On kuitenkin muistettava, että vertailukohtana käytettävät vuoden 2009 luvut olivat varsin synkeitä; pudotusta vuoteen 2008 niissä oli keskimäärin nelisenkymmentä prosenttia. Autonvalmistajat uskovat kuluvan vuoden kääntävän markkinan jo varovaiseen kasvuun.

Multimiljonääri Telman Ismailov on tulossa mukaan Sotshin olympialaisten hotellirakentamiseen. Ismailov tunnetaan entuudestaan muun muassa Turkkiin rakennuttamastaan loistohotellista (*Mardan Palace* Antalyassa) sekä viime kesänä suljetun, Moskovan silloin suurimman tavaratorin Tsherkizovin omistajana. *Vedomosti*-sanomalehden mukaan Ismailov on valmis rakennuttamaan Sotshiin noin kymmenesosan siellä tarvittavasta hotellikapasiteetista.

Energia

Nord Stream -kaasuputken rakentamisen avajaisseremoniaa juhlittiin 9.4. Portovajan lahdella Viipurin lähellä. Tilaisuuteen osallistuivat mm. presidentti Medvedev ja energiakomissaari Oettinger. Samalla käynnistyivät kaasuputken merenalaisen osan rakennustyöt. Nord Stream -yhtiön tavoitteena on aloittaa maakaasun kuljetukset putkea pitkin Venäjältä Saksaan ja edelleen Eurooppaan vuonna 2011.

Itsenäisten maakaasuntuottajien pääsy Venäjän kaasuputkiverkostoon taas keskustelussa. Venäjän antimonopolivirasto on toimittanut hallitukselle uuden esityksen itsenäisten kaasuntuottajien pääsystä *Gazpromin* hallitsemaan maakaasun kuljetusverkostoon. Vuonna 2008 tehty esitys, joka olisi purkanut *Gazpromin* kuljetusmonopolin, kaatui sekä *Gazpromin* vastustukseen että talouskriisiin.

Venäjän öljyntuotanto jatkuu ennätystasolla. Raakaöljyn tuotanto nousi maaliskuussa 10,12 miljoonaan barreliin päivässä. Kasvusta vastaavat paitsi valtio-omisteinen *Rosneft*, joka avasi elokuussa 2009 uuden, Itä-Siperiassa sijaitsevan Vankorin kentän, myös sekä Länsi- että Itä-Siperiassa uutta tuotantoa käynnistänyt *TNK-BP* sekä Bashkortostanissa tuotantoaan lisännyt *Bashneft*. Analytiikot odottavat tuotannon kasvavan edelleen *Lukoilin* käynnistäessä öljyntuotantoa Kaspianmerellä vielä kuluvan vuoden aikana. Tällä hetkellä *Lukoilin* nykyisten kenttien tuotanto on laskussa.

Maakaasun päivittäinen tuotanto maaliskuussa 1,94 miljardia kuutiometriä päivässä. *Gazpromin* osuus tästä oli 1,52 miljardia kuutiometriä ja suurimman yksityisen kaasuntuottajan *Novatekin* 103 miljoonaa kuutiometriä. Sekä *Gazpromin* että *Novatekin* tuotanto kasvoi merkittävästi, noin 22 %, vuoden takaisin lukuihin verrattuna, mutta silti maakaasua tuotetaan vuoden 2008 tasoa vähemmän.

Venäjän teollisuus- ja yrittäjäliitto RSPP, Venäjän kauppakamari, Venäjän öljyn- ja kaasuntuottajien unioni sekä öljy-yhtiöt Gazprom Neft ja Lukoil esittävät toimenpiteitä Venäjän öljysektorin elvyttämiseksi. Liitot ja öljy-yhtiöt esittävät muun muassa, että tutkimustoimiluvan saaneelle yhtiölle taattaisiin myös esiintymän hyödyntämisoikeus, samoin kuin että ulkomaisten yhtiöiden investointeihin kohdistuvia, esiintymän kokoon liittyviä rajoituksia lievennettäisiin. Näin kannustettaisiin energiayhtiöitä investoimaan uusien esiintymien tutkimus- ja kehittämistyöhön.

Gazprom yhdistää kaksi omistamaansa tukkusähköyhtiötä. Gazprom ilmoitti yhdistävänsä tukkusähköyhtiöt OGK-2:n ja OGK-6:n yhdeksi yhtiöksi. Uuden yhtiön kymmenen sähkövoimalan yhteenlaskettu kapasiteetti on 17,75 gigawattia.

Venäjän öljy-yhtiöt Venezuelan kentille. Pääministeri Putinin Venezuelan-vierailulla vahvistettiin sopimus, jonka mukaan venäläisten öljy-yhtiöiden *Rosneftin*, *Lukoilin*, *Gazprom Neftin*, *TNK-BP:n* ja *Surgutneftegazin* muodostama konsortio ryhtyy kehittämään Venezuelan Junin 6 - öljykenttää. Konsortio omistaa kentästä 40 % ja Venezuelan valtion omistama *Petroleos de Venezuela* 60 %. Venäläisyhtiöt maksoivat arviolta 30 miljardin dollarin hankkeesta miljardin dollarin "pääsylimpen". Lisäksi ne investoivat hankkeen ensimmäiseen vaiheeseen 950 miljoonaa dollaria. Venäjä ja Venezuela solmivat myös aiesopimuksen ydinvoimalan rakentamisesta.

Metsä- ja maatalous

Metsäteollisuuden tuotanto kasvussa Luoteis-Venäjän federaatiopiirissä. Tammi-helmikuussa sahatavaraa tuotettiin 4,5 miljoonaa kuutiometriä, mikä oli 21 % enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2009. Vanerin tuotanto kasvoi peräti 71 %. Sellua tuotettiin noin 500 000 tonnia (+41 %), paperia 437 000 tonnia (+21 %) ja kartonkia 288 000 tonnia (+33 %). Sen sijaan jalostamattoman puutavaran tuotanto pieneni 7 miljoonaan kiintokuutiometriin (-5 %).

John Deere avaa uuden tuotantokeskuksen ja -varaston lähelle Moskovaa. Viralliset avajaisseremoniat pidetään 27.4. Uusi keskus tulee sijaitsemaan lähellä Domodedovon lentokenttää. Se tukee jo aiemmin ilmoitettuja investointeja perustaa kansallinen toiminta- ja koulutuskeskus Kalugan alueelle ja vuonna 2005 käynnistynyttä kylvölaitteiden tuotantoa Orenburgissa Volgan federaatiopiirin eteläosassa. Keskuksessa tullaan valmistamaan ja jakelemaan maatalouden, metsätalouden ja rakentamisen koneita sekä varaosia niin Venäjän kuin IVY-maidenkin alueelle. Tuotanto- ja varastokeskus tukee myös John Deeren laajaa myynti- ja huoltoverkostoa. Deerellä on ympäri Venäjää yli 70 myyntiedustustoa, ja se työllistää yhdessä itsenäisten jälleenmyyjänsä kanssa noin 2000 venäläistä.

Ensimmäinen uusi sellutehdas Venäjälle 30 vuoteen. *Ilim Groupin* johtajaneuvosto on lopullisesti vahvistanut noin 700 miljoonan dollarin investointiprojektin uuden sellutehtaan rakentamiseksi Bratskin kaupunkiin Irkutskin alueelle. Uusi tehdaslinja tulee tuottamaan 720 000 tonnia valkaistua kraft-havusellua vuodessa. Näin ollen Bratskin selluntuotanto kasvaa yli miljoonaan tonniin vuodessa. Tehtaan on määrä käynnistyä jo vuonna 2012. Hankkeen myötä Bratskista tulee yksi suurimmista ja nykyaikaisemmista havusellun tuottajista maailmassa. Sellu on suunnattu etupäässä Kiinan markkinoille. Uuden tehtaan perustaminen on osa *Ilim Groupin* prioriteetti-investointiohjelmalla Irkutskin ja Krasnojarskin alueilla. *Ilim Group* tiedotti 1,4 miljardin euron investointiohjelmasta elokuussa 2008.

Puisten asuintalojen rakentaminen kasvussa. Kasvua oli viime vuonna 10 %. Viime vuonna Venäjällä rakennettiin yli 80 000 puutaloa, mikä oli 39 % kaikista matalista asuintaloista. Puusta rakennettujen talojen lukumäärä oli suurempi kuin tiilitalojen, mutta asuinpinta-alassa puutalot (7,3 milj. m²) hävisivät kuitenkin tiilitaloille (12,3 milj. m²).

Teollisuus- ja kauppaministeriö ehdottaa tukea metsäteollisuuden organisaatioille kausiluonteisten puu- ja polttoainevarastojen rakentamiseen. Hallituksen asetusluonnoksen mukaan federaation budjetista myönnettäisiin noin 17 miljoonaa euroa metsäteollisuuden organisaatioille korvaamaan osa venäläisistä luototuslaitoksista vuosina 2009–2010 otettujen lainojen kuluista, jotka koituvat kausiluonteisten puun, raaka-aineen ja polttoaineen varastojen rakentamisesta.

Afrikkalainen sikarutto tappanut Venäjällä jo 70 000 sikaa. Muutama vuosi sitten Venäjälle levinneen afrikkalaisen sikaruton pohjoinen leviämisalue on Voronežin liepeillä. Tautia on tavattu

myös Ukrainan rajalla sijaitsevalla Belgogradin alueella, jossa asustaa neljännes Venäjän sioista. Uusia havaintoja on tehty myös Krasnodarin alueella ja Rostovin alueella, missä karanteeniin on joutunut 100 000 sian tila. Venäjän eläinlääkintä- ja kasvinterveyslaitoksen mukaan Venäjän alueet ovat korvanneet taudin aiheuttamia kuluja jo viiden miljoonan euron arvosta. Afrikkalainen sikarutto on sioissa ja villisioissa esiintyvä viruksen aiheuttama sairaus. Taudin tyypillisiä oireita ovat korkea kuume, verenpurkaukset iholla ja sisäelimissä. Jos tartunta leviää sikatilalle, se voi tappaa kaikki tilan eläimet. Ihmiseen tauti ei tartu.

Kevätkylvöjä tuettu budjettivaroista jo 625 miljoonalla eurolla. Tämä on neljännes koko reilun 2,5 miljardin euron budjettivaroista maksettavasta tuesta Venäjän maatalousohjelman toteuttamiseen vuonna 2010. Maatalousministeriö maksoi tuen kaksi kuukautta aikaisemmin kuin aiempina vuosina kevättöiden onnistumisen varmistamiseksi. Lisäksi pankit ovat antaneet 12 % lyhytaikaisia lainoja jo 1,5 miljardilla eurolla, kun rahoituksen kokonaistarve kevättöihin on noin 3,8 miljardia euroa.

Federaatio tukee Murmanskin aluetta valtiollisen maatalousohjelman toteuttamisessa tänä vuonna 2 miljoonalla eurolla. Puolet tästä aiotaan suunnata maataloustuottajien tukemiseen mm. investointiluoitojen korkomaksujen kompensoimiseksi. Murmanskin alueen budjetista maatalouden tukemiseen aiotaan suunnata tänä vuonna noin 12 miljoonaa euroa.

Leningradin alue on maan johtavia karjatalousalueita. Tammi–helmikuussa Leningradin alueen maatalousorganisaatiot tuottivat 406 miljoonaa kananmunaa, mikä on 61 % Luoteis-Venäjän federaatiopiirin kokonaistuotannosta ja eniten koko Venäjällä. Lisäksi alue tuotti teurastettavaksi 35 000 tonnia naudan- ja siipikarjanlihaa, mikä oli 43 % koko federaatiopiirin tuotannosta. Tällä tuloksella Leningradin alue sijoittui viiden parhaan joukkoon Venäjällä. Maitoa tuotettiin yli 82 000 tonnia, mikä teki 39 % federaatiopiirin tuotannosta ja millä alue sijoittui maan kuuden parhaan joukkoon.

Jo puolet maidonjalostajista valmis hyväksymään maidon 11 ruplan minimituottajahinnan. Maidontuottajien ja -jalostajien liittojen välisen yhteistyösopimuksen puitteissa on tarkoitus sopia vuonna 2010 ensimmäisen luokan raakamaidon perushinnaksi 11 ruplaa (noin 28 senttiä)/kilo ilman arvonlisäveroa. Tällä hetkellä keskimääräinen raakamaidon ostohinta maassa on noin 12 ruplaa. Hintasopimuksen ja valtionvallan muun tuen tavoitteena on estää raakamaidon hinnan romahtaminen kesällä, vakauttaa markkinoita ja hillitä valmiiden maitotuotteiden vähittäishintojen nousua. Tällä hetkellä raakamaidon perushintasopimuksen on allekirjoittanut reilut 2300 maidontuottajaa ja 123 maidonjalostajaa.

Telekommunikaatio ja viestintä

TeliaSoneran ja Alfa Groupin yhteistyösuunnitelmien tielle uusia esteitä. *MegaFonin* toiseksi suurin omistaja *Telekominvest* vei Moskovon välitystuomioistuimen käsiteltäväksi asian, joka koskee TeliaSoneran ja Alfa Groupin (*Altimo*) suunnitelmia siirtää niiden omistukset *MegaFonissa* ja turkkilaisessa *Turkcellissä* uuteen, kolmanteen maahan perustettavaan holding-yhtiöön. *Telekominvestin* mukaan tämä tarkoittaisi käytännössä sitä, että ruotsalais-suomalainen valtionyhtiö TeliaSonera pääsisi *MegaFonissa* hallitsevaan asemaan. *Telekominvest* vetoaa tässä yhteydessä siihen, että *MegaFon* on Venäjälle strategisesti tärkeä yritys, ja sen omistuksen siirtyminen ulkomaille olisi ulkomaisia investointeja koskevan lainsäädännön vastaista.

Kiinalaisyritys osti 10 % Venäjän ”facebookien” ylläpitäjästä. Suurimpiin kiinalaisiin internet-yhtiöihin lukeutuva *Tencent* osti 10 % venäläisen *DST:n* (*Digital Sky Technologies*) osakekannasta. *DST* ylläpitää sähköpostipalvelua *mail.ru* sekä molempia Venäjän suosituimpia sosiaalisen median sivustoja, *odnoklassniki.ru* ja *vkontakte.ru*. Näitä voidaan pitää Venäjän omina (ja siis venäjänkielisinä) ”facebookeina”, sillä itse *Facebook* ei lähinnä kielimuurin vuoksi ole

Venäjällä suosittu – nuoretkin venäläiset osaavat vielä varsin heikosti englantia. DST itse osti viime vuonna 3,5 prosentin omistusosuuden Facebookista.

Ulkomaankauppa

Venäjän vientitulot ovat kasvaneet nopeasti öljyn hinnan noustua. Myös maakaasun ja jalostettujen öljytuotteiden markkinahinnat ovat nousseet viime vuoden tasolta. Venäjän vientitulot kasvoivat öljyn hinnan nousun ansiosta jopa 60 % ensimmäisten kahden kuukauden aikana viime vuoteen verrattuna. Viime vuoden alussa viennin arvo oli kuitenkin ennätyksellisen alhaisella tasolla öljyn hinnan pudotuksen takia (keskimääräinen barrelihinta oli vuoden 2009 alussa 43,5\$).

Venäjän tuonnin odotetaan vilkastuvan toisella vuosipuoliskolla ruplan vahvistumisen ja ostovoiman reaalisen kasvun ansiosta. Tuonti kasvoi vuoden kahden ensimmäisen kuukauden aikana 12 % edellisvuoteen verrattuna, mutta tuonti oli kuitenkin vielä pienempää kuin kaksi vuotta sitten.

Sääntely-ympäristö

Talouskehitysministeriö on julkaissut vuoteen 2013 ulottuvan tulli- ja tariffipolitiikan luonnoksen. Luonnoksesta käy ilmi, ettei Venäjä ole luopumassa protektionistisista toimista tulevinakaan vuosina. Asiakirjan mukaan teollisuustuotteiden tuonnissa lähdetään liikkeelle tullitariffin laajentamisen periaatteesta. Samalla kuitenkin luovuttaisiin tuotanto- ja sosiaalikäyttöön tarkoitettujen tavaroiden tuontitullien ”perusteettomista” korotuksista. Alhaisen kilpailukyvyn aloilla tullisuoja säilytettäisiin ennallaan tai sitä alennettaisiin inflaation hillitsemiseksi ja kotimaisen kysynnän ylläpitämiseksi (tässä poikkeuksen muodostavat ”valtiolliselta ja yhteiskunnalliselta kannalta erityisen merkittäviä” tavaroita tuottavat sektorit, kuten maatalousteollisuus). Kilpailukyvyltään keskitasoisia talouden aloja suojeltaisiin ”aktiivisen tariffipolitiikan” keinoin. Korkean kilpailukyvyn aloilla tuontitullien korottaminen sallittaisiin vain silloin, kun markkinoilla ilmenee ulkomaalaisten harjoittamaa epärehellistä kilpailua. Linjaukset koskevat myös Venäjän innovaatiopolitiikan toteuttamista. Suunnitelmassa ei kuitenkaan puhuta vain protektionismista, sillä siinä ehdotetaan myös investointitavaroiden tuonnin esteiden madaltamista ja tunnustetaan tietyissä tapauksissa ulkoisen kilpailun kannustava vaikutus. Venäjän, Valko-Venäjän ja Kazakstanin tulliliittoa puolestaan ei nähdä niinkään keinona avata markkinat kumppaneille kuin välineenä tulliliiton ulkopuolelta tulevan tuonnin rajoittamiseen.

Strategisten sektoreiden lain uudistusta patistetaan eteenpäin. Pääministeri Putinin johdolla kokoontunut, ulkomaisia investointeja strategisiksi luokitelluille sektoreille käsittelevä komitea totesi Venäjän kohtuuttomien hallinnollisten määräysten olevan merkittävä este ulkomaisille investoinneille. Antimonopolivirasto on tehnyt strategisten sektoreiden lakiin muutosehdotuksia, jotka ovat sen mukaan valmiita esiteltäviksi hallitukselle kahden viikon kuluttua. Samassa kokouksessa hyväksyttiin myös mm. lääkevalmistaja *Sanofi-Aventiksen* investointi venäläiseen insuliinivalmistajaan, öljytreidaaja *Gunvorin* investointi Kaspianmerellä öljykenttää kehittäväan ruotsalaiseen *PetroResursiin*, Sveitsiin rekisteröidyn *Tatneft Oilin* investointi *Zenit*-pankkiin sekä oligarkkien Mihail Prohorovin ja Suleiman Kerimovin omistaman, Jersey saarelle rekisteröidyn *KazakhGoldGroupin* investointi *Polyus Gold*-kaivosyhtiöön.